

Helsekost

For omtrent 80 år siden innførte skoleoverlege Carl Schiøtz skolefrokost for alle barn i Oslo. Kosthold og ernæring var vesentlige ingredienser i folkehelsearbeidet og arbeidet for å utjevne sosiale forskjeller i første halvdel av 1900-tallet. Oslofrokosten – sammensatt etter strengt vitenskapelige kriterier – ble en fanesak og kopiert mange steder i landet. Dessverre er kostholdet i dag kanskje like fattig som det var den gang. Feilernæring er i ferd med å bli et like stort folkehelseproblem som i 1920- og 30-årene, men på en annen måte. Samtidig ser vi at de sosiale forskjellene øker. Et felles, gratis skolemåltid vil kunne være med på både å bedre ungdommenes helsetilstand og å utjevne ulikhetene. Det er derfor grunn til å glede seg over at Fremskrittspartiet i slutten av mai gjorde gratis skolemåltid til en valgkampsak. La oss håpe flere følger etter.

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Tidsskrift for Den norske lægeforening

Legenes hus
Akersgata 2
Postboks 1152 Sentrum
0107 Oslo

Redaktør
Charlotte Haug

Medisinske redaktører

Preben Aavitsland
Jens Bjørheim
Michael Bretthauer
Petter Jensen Gjersvik
Erlend Hem
Jahn M. Nesland
Torgeir Bruun Wyller

Redaksjonskomité

Steinar Solberg (leder)
Per Brodal
Guri Rørtveit
Baard-Christian Schem
Ellen Schlichting
Ragnhild Øydna Støen
Geirmund Unsgård
Terje Vigen

Faste medarbeidere

Olav Spigset
Marit Tveito
Ragnhild Ørstavik

Sentralbord 23 10 90 00
Redaksjon 23 10 90 50
Telefaks 23 10 90 40
tidsskriftet@legeforeningen.no

Redaksjonssjef
Anne Ringnes

Produksjonssjef
Frauke Becher

Manuskriptredaktører

Marit Fjellhaug
Åslaug Flo
Raida Ødegaard

Bilredaktør
Marianne Loraas

Redaksjonssekretærer
Magne Hagberg
Jorunn B. Kvarme

Nettredaksjonen
Nettredaktør Stine Bjerkestrand
Hans Petter Fosseng
Eline Feiring
Gro Rabben
nettredaksjonen@legeforeningen.no

Markedsavdelingen
Markedssjef
Maud P. Kaino
Telefon 23 10 90 95
maud.kaino@legeforeningen.no

Markedssekretær
Berit Seljebotn
Telefon 23 10 90 91

Stillings-, kurs-, møte- og spesialistannonser
Markedssekretær
Anne-Britt Dahl
Telefon 23 10 90 94
Telefaks 23 10 90 90
marked@legeforeningen.no

Noen av deltakerne på turen til Nord-Norge.
Foto Paul Anton Bukier

Legene og 1905

«Under de herskende alvorlige politiske forhold var det rimelig at det blev talt varmt for fedrelandet, for regjering og Storting, til hvem det blev sendt telegrammer,» heter det i et referat fra Legeforeningens landsmøte i Trondheim i 1905 (1). Her deltok 110 av landets 1 229 leger.

Tiden rundt forrige århundreskifte var en ekspansiv og optimistisk periode innen medisinsk vitenskap og terapi, men kanskje mest innen det forebyggende helsearbeidet. Med bakgrunn i de medisinske nyvinningene på slutten av 1800-tallet, var legene i ferd med å opparbeide seg en faglig autoritet og en sosial posisjon, som langt overgikk den relativt svake stilling de hadde hatt i det 19. århundret. Ikke minst ble medisinerne brukt mer planmessig i den politiske beslutningsprosessen, og bredere anvendelse av fagkunnskapen var et viktig virkemiddel i den profesjonsbyggende strategien. Men noe bekymret – særlig overproduksjonen av leger og de problematiske forholdene på arbeidsmarkedet. Av de nyuteksaminerte måtte stadig flere «nedsette sig» på det private marked med et heller usikkert inntektsgrunnlag. Derved øyner vi også en todeling i legenes verdiorientering. De privatpraktiserende bekjente seg sterkere til materielle og økonomiske verdier som symboler på profesjonell suksess. De offentlige legene holdt fast ved embetsstandens normsystem, der ytre symboler på høy posisjon skulle nedtones.

Etter landsmøtet «drog en stor del av deltakerne ut på en 10 dagers tur med «Hera» langs kysten helt til Kirkenes – en tur som var begunstiget av fint vær og etter alle beretninger var helt igjenem vellykket» (1).

Les mer om Nord-Norge-turen på side 1525.

Aina Schiøtz
aina.schiotz@isf.uib.no
Universitetet i Bergen

Litteratur

1. Berner JH. Den norske lægeforening 1886–1936. Festskrift i anledning av foreningens 50 års jubileum. Oslo: Den norske lægeforening, 1936: 132, 134.